

Врховниот суд на Република Северна Македонија, на Општата седница со која претседаваше Претседателот на Врховниот суд на Република Северна Македонија Беса Адеми, одржана на 20.09.2024 година, согласно член 37 став 1, алинеја 1 од Законот за судовите („Службен весник на РМ“ бр. 58/06, 35/08, 150/10, 83/18 и 198/18 и „Службен весник на РСМ“ бр.96/19), член 63 став 1 и 2 и член 65 став 1 од Деловникот за работа на Врховниот суд на Република Северна Македонија, одлучувајќи по Иницијативата од адвокат Наташа Најденова Левиќ од Скопје, за утврдување начелен правен став и начелно правно мислење, го донесе следниот:

ЗАКЛУЧОК

Иницијативата поднесена од Наташа Најденова Левиќ, адвокат од Скопје, заведена под 03Су.бр.514/24 од 06.08.2024 година, **НЕ СЕ УСВОЈУВА.**

Образложение

Врз основа на член 37 став 1 точка 1 од Законот за судовите, адвокат Наташа Најденова Левиќ од Скопје, поднесе барање до Врховниот суд на РСМ заведено под 03Су.бр.514/24 од 06.08.2024 година, Општата седница да утврди начелен правен став и начелно правно мислење согласно член 37 став 1 алинеја 1 и 3 од Законот за судовите и член 63 став 1 од Деловникот за работа на Врховниот суд на РСМ.

Подносителот во иницијативата наведува дека тужителката Снежана Каракашева Ангеловска од Скопје поднела тужба до Основен граѓански суд Скопје на ден 28.01.2020 година, заведена под РО-630/20 против тужениот Акционерско друштво за производство на електрична енергија Електрани на Северна Македонија, во државна сопственост Скопје, со која се бара да се поништи како незаконита Одлуката за откажување на договор за вработување и понуда на нов променет договор пред отказ на тужениот број 04-5206/1 од 25.10.2019 година, како и да поништи променетиот Договор за вработување број 04-5206/2 од 25.10.2019 година склучен помеѓу тужениот како работодавач и тужителката како работник врз основа на претходно наведената одлука за откажување на договор за вработување и понуда на нов променет договор и дека во текот на постапката по предметот се поставило едно прашање како спорно, но без да се наведе по кое конкретно правно прашање

бара Врховниот суд да утврди начелен став или начелно правно мислење. Подносителот укажува дека Основниот граѓански суд Скопје како првостепен суд во донесената пресуда IX.ПО-603/20 од 04.05.2022 година и Апелациониот суд Скопје како второстепен суд во пресудата РОЖ-1346/22 од 09.02.2023 година изразиле правно мислење дека тужбата која ја поднела тужителката е навремена. Имено, без разлика на тоа што одлуката за откажување на договорот за вработување со понуда на нов променет договор тужителката ги примила на 28.10.2019 година, а поднела приговор на 16.01.2020 година, раководејќи се од тоа да второстепената Комисија за заштита на правата при АД Електрани во РСМ во Државна сопственост Скопје, не донела одлука по приговорот, заради што е поднесена предметната тужба на 28.01.2020 година.

Во барањето воедно се изразува незадоволство од решението на Врховниот суд на Република Северна Македонија РЕВ3-43/23 од 06.03.2024 година, со кое горе наведените пресуди на пониските судови се укинати. Врховниот суд на РСМ укажал дека не се јасни причините за прифаќање на навремено изјавена тужба од причина што не е наведен доказ од кој е утврдено тоа. Во наведеното решение е посочено дека со изјавување на приговор по изминат подолг временски период од 8 дена како законски предвиден рок, не може да се прифати дека примарната заштита е остварена што е претходен услов за да може во постапка по тужба да се остварува понатамошна заштита на овие права од работниот однос. Притоа подносителот наведува дека веќе постои судска пракса за вакви случаи согласно која надлежниот суд нема овластување да ја цени навременоста на приговорот повикувајќи се на одлука АСС ГЖ.бр.256/02 од 30.01.2020 година и наведувајќи дека на ова стојалиште е и Врховниот суд на Република Северна Македонија изразено во решение РЕВ3.бр.103/13 од 26.02.2014 година.

Согласно член 37 став 1 алинеја 1 од Законот за судовите Врховниот суд на Република Северна Македонија утврдува начелни ставови и начелни правни мислења по прашања од значење за обезбедување на единство во примената на законите од страна на судовите во рок од 3 месеци, но не подолго од 6 месеци по сопствена иницијатива или по иницијатива на Претседател на суд или по иницијатива на седниците на судиите или судските оддели од судовите или по иницијатива на адвокати и ги објавува на веб страницата на Врховниот суд на Република Северна Македонија.

Општата седница на Врховниот суд на Република Северна Македонија утврди дека во решението на Врховниот суд на Република Северна Македонија РЕВЗ-43/23 од 06.03.2024 година, не е дадено поинакво образложение од изнесеното во решението на истиот суд РЕВЗ-103/2013 од 26.02.2014 година, од аспект на тоа да ненавременоста на изјавениот приговор е без влијание за можноста за остварување на правата во натамошна судска постапка, туку напротив во двете посочени судски одлуки е образложено дека при оценка на одлуките на пониските судови како законито била предмет на оценка околноста дека примарната заштита пред надлежна комисија не е остварена во законски предвидениот рок за тоа од 8 дена, кое нешто упатува на ненавремено поднесена тужба пред надлежен суд.

Од горенаведените причини што во наведените ревизиски одлуки не произлегува различно правно мислење на Врховниот суд на Република Северна Македонија по однос на наведеното правно прашање, ниту од подносителот се наведени и приложени други судски одлуки на оконост дека е повреден принципот на единство во примена на законите од страна на судовите, Општата седница утврди дека не се исполнети законски услови согласно член 37 став 1 од Законот за судовите, за утврдување начелен правен став и начелно правно мислење.

**ОПШТА СЕДНИЦА НА ВРХОВНИОТ СУД
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА**

